

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.I.593/2008/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróság Budapesten, a 2008. év november hó 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A zsarolás büntette és más bűncselekmények miatt a terheltek ellen folyamatban volt büntetőügyben **a IV. rendű terhelt védője** által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Tatabányai Városi Bíróság 8.B.383/1999/84. számú ítéletét, valamint a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 3.Bf.501/2003/12. számú végzését a IV. rendű terheltre vonatkozó részében **hatályában fenntartja.**

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben újabb felülvizsgálati indítványt az indítvány előterjesztője, továbbá azonos tartalommal más jogosult nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Tatabányai Városi Bíróság a 2003. május 22. napján kelt 8.B.383/1999/84. számú ítéletében a IV. r. terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként, súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntettének kísérletében, valamint társtettesként, aljas indokból elkövetett személyi szabadság megsértésének büntettében, és ezért halmazati büntetésül két év tíz hónapi börtönbüntetésre és három évi közügyektől eltiltásra ítélte.

Az első fokú ítéletben megállapított, az e terheltet érintő tényállás lényege a következő:

A IV. r. terhelt baráti viszonyban állt az ügy II., III. és V. r. terheltjével. 1999. november elején az V. r. terhelt megbízásából a

barátnője megismerkedett a sértettel, és vele szexuális kapcsolatot létesített. 1999. november 14. napján a terheltek a II. r. terhelt lakásán tartózkodtak a barátnővel együtt, akivel az V. r. terhelt ekkor megbeszélte, hogy másnap (november 15-én), este menjen fel a sértettel együtt a II. r. terhelt lakására, ott létesítsen vele szexuális kapcsolatot, egyben gondoskodjon arról, hogy a lakás bejárati ajtaja nyitva maradjon, így ő társaival oda be tud majd jutni.

Miután a lakásba érve a barátnő a sértettel szeretkezni kezdett az előre megbeszélte időpontban, a nyitott ajtón keresztül a II. és III. r. terhelt, majd kis időre rá a IV. r. és az V. r. terhelt bementek a lakásba.

Ott a II. r. terhelt azt a látszatot keltette, mintha a barátnő az élettársa lenne, és ezért féltékeny lenne rá. A sértettet megöléssel, veréssel fenyegette, és a III. r. terhelttel együtt ütlegetni, rugdosni kezdte. Eközben a III. r. terhelt egy 10-15 cm pengé hosszúságú kést hozott be a konyhából, és azt a sértett arcához téve, majd azzal combját szurkálva megfenyegette, hogy péniszét levágják, illetve megölik, amennyiben nem „teszi jóvá” cselekedetét.

A később érkezett IV. r. terhelt csillapítani kezdte a II. r. terhelteket, majd az V. r. terhelt közölte a sértettel, hogy ki kell engesztelnie a társát.

A terheltek által alkalmazott bántalmazás és fenyegetés elegendő volt ahhoz, hogy a sértett félelmében ígéretet tegyen 10 millió forint átadására. Erről a sértettel kölcsönszerződést íratott alá, majd megjelölték a pénz átadásának helyét és idejét. Ezután a sértettet az V. r. terhelt gépkocsijába ültették, aki meg is mutatta neki: melyik útvonalon kell másnap a pénz átadásakor közlekednie.

A terheltek ezen idő alatt a sértettet mindvégig visszatartották.

A sértett másnap feljelentést tett a nyomozó hatóságnál. Azzal együttműködve a megbeszélte helyszínre gépkocsijának sérült gumija miatt kb. egy óra késéssel érkezett, ott azonban a terheltek nem voltak jelen.

Az első fokú ítélet ellen az ügyész a IV. r. terhelt terhére a büntetés súlyosítása, a terhelt és védője a terhelt felmentése érdekében jelentett be fellebbezést.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a fellebbezéseket elbírálva a 2004. március 16. napján kelt 3.Bf.501/2003/12. számú végzésével az első fokú határozatot helybenhagyta.

A történeti tényállást annyiban pontosította, hogy a sértett több órán át volt akadályozva személyi szabadságában, szabad mozgásában.

Az első- és másodfokú határozat ellen a IV. terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt okból felülvizsgálati indítványt nyújtott be.

Az indítvány szerint mind az első, mint a másodfokú bíróság megsértette a Be. 373. § (1) bekezdés II. d/ pontjában megjelölt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - eljárási szabályt, miután a bírósági eljárásban a II-III-IV-V. r. terhelt védelmét mindvégig ugyanaz a meghatalmazott védő látta el. Álláspontja szerint ugyanis annak ellenére, hogy a bűncselekmény elkövetését mindvégig tagadták a terheltek, a IV. r. terhelt és terhelt-társai között érdekellentét volt, miután az irányadó tényállás szerint ő csillapítani igyekezett a II. r. terheltet a sértett bántalmazásakor. Így a terheltnek lehetősége lett volna arra, hogy társaitól eltérő védekezést terjesszen elő, erre azonban csak úgy kerülhetett volna sor, ha nem ugyanazon védő képviseli őket.

Ezért az indítványozó szerint a IV. r. terhelt védelmében nem járhatott volna el ugyanaz a védő, következésképp a bíróság olyan személy távollétében tartott tárgyalást, akinek a részvétele azon kötelező. Erre figyelemmel a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezésére és az első fokú bíróság új eljárás utasítására tett indítványt.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találva a megtámadott határozatok hatályban tartását indítványozta. Álláspontja szerint arra figyelemmel, hogy a terheltek tagadták a bűncselekmény elkövetését, és azt is, hogy a helyszínen tartózkodtak, továbbá egyikük sem kísérelt meg alibit biztosítani társainak, közöttük érdekellentét nem merült fel. Így nem valósult meg a védő által hivatkozott eljárási szabálysértés sem (BF. 1668/2008.).

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt:

A Be. 44. § (4) bekezdése szerint több terhelt védelmét ugyanaz a védő akkor láthatja el, ha a terheltek érdekei nem ellentétesek.

Akkor, ha a terheltek egyike a másikra terhelő vallomást tesz úgy, hogy társa tagadja a bűncselekmény elkövetését, valóban ilyen érdekellentét áll fenn. Nem beszélhetünk azonban érdekellentétről

csupán azért, mert a terheltnek elméletben lehetősége lett volna olyan, a társaitól eltérő védekezést előterjeszteni, s ennek megfelelő vallomást tenni, amely a cselekvőségének a büntetőjogi megítélését kedvezően érintette volna. Ilyen védekezést a terhelt nem terjesztett elő, s vallomása sem volt ellentétes a terhelttársakéval.

Az adott ügyben valamennyi terhelt tagadta a terhükre rótt - a fenti tényállás szerinti - bűncselekmények elkövetését. Vallomásuk szerint a kérdéses időpontban nem is jártak abban a lakásban, ahol a sértett tartózkodott, és mindannyian megpróbáltak maguknak alibit bizonyítani. Szó sem volt tehát arról, hogy a terhelti vallomások között ellentétek lettek volna; egyik terhelt sem tett a másikra terhelő vallomást, sőt, egymással összhangban védekeztek, és azt a feltett kérdésekre adott válaszokban sem változtatták meg. Annak pedig nincs jelentősége, hogy a IV. r. terhelt, ha védelmét másik védő látja el, az ő kérdéseire változtatott volna a vallomásán, az addigi védekezésén, vagy sem.

Ennek megfelelően nem megalapozott az a védői indítvány, amely szerint az eljáró bíróságok a hivatkozott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabály megsértésével hozták volna meg ügydöntő határozatukat.

Nem sértették meg az eljáró bíróságok a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt egyéb eljárási szabályokat sem.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatokat - a Be. 423. § (4) bekezdésére figyelemmel - az indítványban megjelölt ok alapján felülbírálva a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 416. § (4) bekezdés b/ pontján és a 418. § (3) bekezdésén alapul, azzal, hogy az abban szereplő feltételek esetén a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a bíróság az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2008. november 25.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészár Róza s.k. előadó bíró, Dr. Szabó Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

írnok

AIné